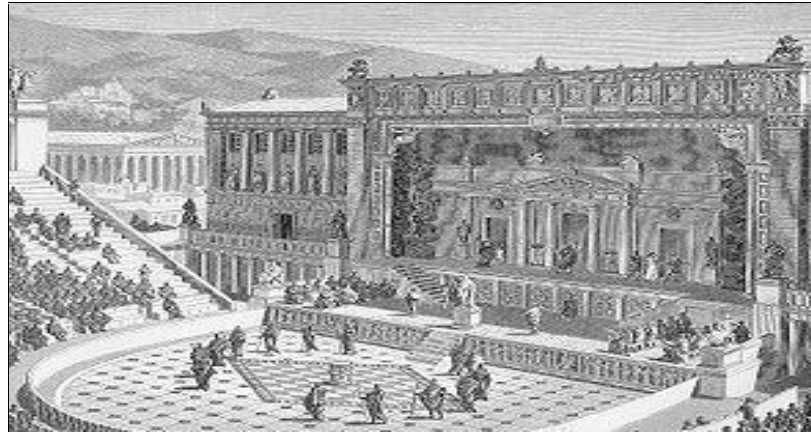

Σοφοκλή «Αντιγόνη»

Μεταγραφή και νεοελληνική μετάφραση αποσπασμάτων της τραγωδίας

Στίχοι 1 – 99

Μεταγραμμένο Κείμενο

Αντιγόνη

Ὡ κοινὸν αὐτάδελφον κάρα Ἰσμήνης
ἄρ' οἶσθ'
ὅ,τι (ἐστὶ) τῶν κακῶν
ἀπ' Οἰδίου
ὅποιον Ζεὺς οὐχὶ τελεῖ
νῶν ἔτι ζώσαιν;
Οὐδὲν γὰρ (ἐστὶ) οὐτ' ἀλγυνόν
οὐτ' ἄτερ ἄτης
οὐτ' αἰσχροὺς οὐτ' ἄτιμον,
ὅποιον ἐγὼ οὐκ ὄπωπα (ὄν)
τῶν σῶν τε καμῶν κακῶν.
καὶ νῦν τί (ἐστὶ) τοῦτο κήρυγμα
(ὅ) αὖ φασὶ θεῖναι τὸν στρατηγὸν
ἀρτίως πανδήμῳ πόλει;
ἔχεις τι κεισθήκουσας;
ἢ σε λανθάνει στείχοντα
πρὸς τοὺς φίλους
τῶν ἐχθρῶν κακά;

Νεοελληνική μετάφραση

Αντιγόνη

Πολυαγαπημένη μου αδερφή Ισμήνη,
άραγε ξέρεις
αν υπάρχει καμιά συμφορά
που να μη μας κληροδότησε ο Οιδίποδας
και που να μην την έστειλε ο Δίας
ενάντια σ' εμάς που είμαστε ακόμη ζωντανές;
Γιατί δεν υπάρχει τίποτε ούτε δυσάρεστο,
ούτε γεμάτο συμφορά
ούτε αισχρο ούτε και επονείδιστο,
που να μην έχω δει εγώ
μέσα στα δικά σου και τα δικά μου βάσανα.
Και τώρα (τι είναι) πάλι αυτή η διαταγή
που λένε ότι διακήρυξε ο στρατηγός
πριν από λίγο σε ολόκληρη την πόλη;
Ξέρεις τίποτε και άκουσες;
Ἡ μήπως σου διαφεύγει ὅτι ἐρχονται
ενάντια στους αγαπημένους
τα δεινά που ταιριάζουν στους εχθρούς;

Ίσμήνη

Αντιγόνη, ἔμοι μὲν
οὐδεὶς μῦθος ἴκετ(ο)
φίλων,
οὔθ' ἡδὺς οὔτ' ἀλγεινὸς
ἐξ ὅτου δύο ἐστερήθημεν
δυοῖν ἀδελφοῖν
θανόντοιν μιᾷ ἡμέρᾳ
διπλῇ χειρί·
ἐπεὶ δὲ στρατὸς Ἀργείων
φρουρὸς ἐστίν
ἐν νυκτὶ τῇ νῦν
οὐδὲν ὑπέρτερον οἶδα,
οὔτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον
οὔτ' ἀτωμένη.

Αντιγόνη

Ἦδη καλῶς,
καὶ τοῦδ' οὔνεκ'
σ' ἐξέπεμπον
ἐκτὸς αὐλείων πυλῶν,
ὥς μόνη κλύοις.

Ίσμήνη

Τί δ' ἔστι;
δηλοῖς γάρ
τι ἔπος καλχαίνουσα.

Αντιγόνη

Οὐ γὰρ τῷ κασιγνήτῳ νῶν
Κρέων
τὸν μὲν προτίσας τάφου,
τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει;
Ἐτεοκλέα μὲν,
ὥς λέγουσι,
χρησθεὶς σὺν δίκῃ δικαίᾳ
καὶ νόμῳ
ἔκρυψε κατὰ χθονὸς
ἔντιμον
τοῖς ἔνερθεν νεκροῖς·
τὸν δὲ Πολυνεΐκους νέκυν
ἀθλίως θανόντα
φασὶν ἐκκεκρυχθαι ἀστοῖσι
τὸ μὴ τινὰ καλύψαι τάφῳ
μηδὲ κωκῦσαι,
ἔἂν δ' ἄκλαυτον, ἄταφον,
γλυκὺν θησαυρὸν οἰωνοῖς

Ίσμήνη

Αντιγόνη, σε μένα τουλάχιστον,
κανένας λόγος δεν ἔφτασε
για τα αγαπημένα μου πρόσωπα,
οὔτε ευχάριστος οὔτε δυσάρεστος,
αφότου εμεῖς οἱ δύο στερηθήκαμε
τα δυο μας ἀδέλφια
που σκοτώθηκαν σε μια μέρα
με αμοιβαίῳ φόνο.
Από τότε ὅμως που ο στρατὸς των Ἀργείων
τράπηκε σε φυγή,
τη νύχτα αὐτή
τίποτα περισσότερο δε γνωρίζω,
οὔτε ὅτι εἶμαι πιο ευτυχισμένη
οὔτε πιο δυστυχισμένη.

Αντιγόνη

Ἦμουν αὖ σίγουρη
καὶ γι' αὐτό το λόγο
ζήτησα νὰ σε φέρω
ἐξω ἀπὸ τις ἐξώπορτες τοῦ ἀνακτόρου,
για νὰ (τα) ἀκούσεις μόνη.

Ίσμήνη

Τι συμβαίνει λοιπόν;
Γιατί δείχνεις
ὅτι κάποια εἶδηση σε βασανίζει.

Αντιγόνη

Γιατί ἀπὸ τα δύο μας ἀδέλφια
ο Κρέοντας
δεν ἔκρινε τὸν ἕναν ἄξιο ταφῆς,
ἐνῶ τὸν ἄλλο ἀνάξιο (νὰ ταφεί);
Τὸν Ἐτεοκλή ἀφενός,
ὅπως υποστηρίζουν,
αφού τοῦ φέρεθηκε με δίκαιη κρίση
καὶ σύμφωνα με τὴ θρησκευτικὴ συνήθεια
διέταξε νὰ θάψουν,
ὥστε νὰ εἶναι τιμημένος
ἀνάμεσα στοὺς νεκροὺς στὸν κάτω κόσμῳ·
ὅμως τὸ κορμὶ τοῦ Πολυνεΐκη,
ὁ ὁποῖος πέθανε με ἀξιολύπητο τρόπο,
λένε ὅτι ἔχει διακηρυχθεῖ στοὺς πολῖτες
κανεῖς νὰ μὴν τὸν θάψει,
κανεῖς νὰ μὴν τὸν κλάψει
ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφήσουν ἀκλαυτο, ἀταφο,
γλυκὸ εὔρημα στὰ ὄρνια

εἰσορῶσι
πρὸς χάριν βορᾶς.
Τοιαῦτά φασι κηρύξαντ' ἔχειν
τὸν ἀγαθὸν Κρέοντα
σοὶ κἄμοί,
λέγω γὰρ κἀμέ,
καὶ νεῖσθαι δεῦρο
προκηρύζοντα ταῦτα
σαφῇ
τοῖσι μὴ εἰδόσιν,
καὶ τὸ πρᾶγμ' ἄγειν
οὐχ ὡς παρ' οὐδέν,
ἀλλ' ὅς ἂν δρᾷ,
τι τούτων,
προκεῖσθαι φόνον
δημόλευστον
ἐν πόλει.
Οὕτως ἔχει σοι ταῦτα,
καὶ τάχα δείξεις
εἴτ(ε) πέφυκας
εὐγενῆς
εἴτε κακῇ
ἐσθλῶν.

που λαίμαργα ψάχνουν
για την τροφή τους.
Τέτοια λένε ότι έχει διακηρύξει
ο καλός ο Κρέοντας
για σένα και για μένα
– λέω και για μένα –
και (λένε ότι) έρχεται εδώ,
για να τα διακηρύξει δημόσια,
ώστε να είναι σαφή
σε όσους δεν τα γνωρίζουν
και δεν θεωρεί την υπόθεση
ως κάτι το ασήμαντο
αλλά εκείνον, που δε θα πράξει
κάτι από αυτά,
τον περιμένει ο θάνατος
με δημόσιο λιθοβολισμό
μπροστά στην πόλη.
Έτσι έχουν τα πράγματα για σένα,
και γρήγορα θα αποδείξεις
αν γεννήθηκες
από ευγενική γενιά και γενναία στο ήθος
ή τιποτένια
από ευγενική γενιά.

*Αντιγόνη (Ελένη Παπαδάκη)
Εθνικό Θέατρο, Ηρώδειο 1940.*

Ἰσμήνη
Ὡ ταλαῖφρον,
εἰ τάδ' ἐν τούτοις (ἐστί),
τί δ' ἐγὼ προσθεῖμην ἂν πλέον

Ισμήνη
Δύστυχη,
αν έτσι έχουν τα πράγματα,
τι όφελος θα μπορούσα να φέρω

λύουσα
ἢ ἐφάπτουσα ;

Αντιγόνη
Σκόπει
εἰ ξυμπονήσεις
καὶ ξυνεργάσει.

Ἰσμήνη
Ποῖόν τι κινδύνευμα (ἐστί) ;
ποῖ γνῶμης ποτ' εἰ;

Αντιγόνη
Εἰ κουφιεῖς τὸν νεκρὸν
ξὺν τῇδε χερί.

Ἰσμήνη
Ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφε,
ἀπόρρητον (ὄν) πόλει;

Αντιγόνη
Τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σὸν ἀδελφόν,
ἣν σὺ μὴ θέλῃς·
Οὐ γὰρ δὴ ἀλώσομαι
προδοῦσα.

Ἰσμήνη
ὦ σχετλία,
Κρέοντος ἀντειρηκότος;

Αντιγόνη
Ἀλλ' οὐδὲν μέτα (=μέτεστιν) αὐτῷ
μ' εἴργειν τῶν ἐμῶν.

Ἰσμήνη
Οἶμοι.
φρόνησον, ὦ κασιγνήτη,
ὥς ἀπεχθὲς δυσκλεῆς τε
νῶν πατὴρ ἀπώλετο,
ἀράξας αὐτὸς
διπλᾶς ὄψεις
αὐτουργῶ χερί
πρὸς ἀμπλακημάτων
αὐτοφώρων·
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνή,
διπλοῦν ἔπος,
λωβᾶται βίον

με το να χαλαρώνω
ἢ να σφίγγω τον κόμπο;

Αντιγόνη
Σκέψου
αν θα με βοηθήσεις
και θα συνεργαστείς μαζί μου.

Ισμήνη
Για ποια επικίνδυνη πράξη;
Τι τάχα έχεις στο μυαλό σου;

Αντιγόνη
Αν θα σηκώσεις το νεκρό
με αυτό εδώ το χέρι.

Ισμήνη
Αλήθεια σκέφτεσαι να τον θάψεις,
αν και απαγορεύεται ρητά στους πολίτες

Αντιγόνη
Το δικό μου βέβαια και τον δικό σου αδερφό ,
αν συ δε θέλεις.
Γιατί δεν θα κατηγορηθώ
ὅτι τον πρόδωσα.

Ισμήνη
Δύστυχη,
αν και ο Κρέοντας το έχει απαγορεύσει;

Αντιγόνη
Ὅμως αὐτός δεν ἔχει κανένα δικαίωμα
να με εμποδίσει να θάψω τους δικούς μου.

Ισμήνη
Αλίμονο!
Σκέψου, αδερφή μου,
πόσο μισητός και ντροπιασμένος
μάς χάθηκε ο πατέρας μας,
αφού ο ίδιος χτύπησε δυνατά
τα δυο του μάτια
με το ίδιο του το χέρι
για τα αμαρτήματα,
που μόνος του ἔφερε στο φως·
ἔπειτα η μητέρα και η σύζυγος,
διπλό ὄνομα για το ένα και το αυτό πρόσωπο,
πεθαίνει ντροπιασμένη

πλεκταῖσιν ἄρτάναισι·
τρίτον δε
δύο ἀδελφῶ
αὐτοκτονοῦντε
τῷ τάλαιπῶρῳ
κατὰ μίαν ἡμέραν
κατειργάσαντο κοινὸν μόρον
χεροῖν
ἐπαλλήλοιν.
Νῦν δ' αὖ
νῶ μόνα δὴ λελειμμένα
σκόπει
ὅσῳ κάκιστ' ὀλούμεθ'
εἰ παρέξιμεν ψῆφον
ἢ κράτη τυράννων
βία νόμου.
Ἀλλὰ χρή ἐννοεῖν τοῦτο μὲν
ὅτι ἔφυμεν
γυναῖκε,
ὥς οὐ μαχουμένα
πρὸς ἄνδρας.
ἔπειτα δ' οὔνεκ' ἀρχόμεσθ'
ἐκ κρεισσόνων,
ἀκούειν καὶ ταῦτα
κάτι ἀλγίονα τῶνδε.
Ἐγὼ μὲν οὖν αἰτοῦσα ἴσχειν ξύγγνοιαν
τοὺς ὑπὸ χθονός,
ὥς βιάζομαι τάδε,
πεῖσομαι τοῖς βεβῶσι ἐν τέλει·
τὸ γὰρ πράσσειν
περισσὰ
οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.

Ἀντιγόνη

Οὔτ' ἂν κελεύσαιμ'
οὔτ' ἂν, γ' ἂν ἡδέως δρώης ἐμοῦ μέτα,
εἰ θέλοις ἔτι
πράσσειν.
Ἀλλ' ἴσθ'
ὅποιά σοι δοκεῖ,
κεῖνον δ' ἐγὼ θάψω·
καλόν (ἐστὶ) μοι θανεῖν
τοῦτο ποιούσῃ.
Φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι,
μετὰ φίλου,
πανουργήσας ὅσια.
ἐπεὶ πλείων χρόνος

με πλεκτὴ θηλιά·
τρίτη συμφορά,
τα δυο μας ἀδέλφια
που αλληλοσκοτώθηκαν
οἱ δυστυχημένοι,
σε μια μέρα
καὶ βρήκαν ἀμοιβαίῳ θάνατο
με χέρια
που σήκωσαν ὁ ἓνας ἐναντίον τοῦ ἄλλου.
Τώρα πάλι
που ἔχουμε μείνει ἐμεῖς οἱ δύο ολομόναχες
σκέψου
πόσο ατιμωτικά θα χαθούμε,
εάν παραβούμε την ἀπόφαση
ἢ την ἐξουσία του βασιλιά
παραβιάζοντας τὸ νόμο.
Ὅμως πρέπει νὰ σκεφτεῖς αὐτὸ ἀκριβῶς,
ὅτι ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐμεῖς οἱ δύο γεννηθήκαμε
γυναῖκες
καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη δεν μποροῦμε νὰ τὰ βάζουμε
με ἄντρες.
Ἐπειτα (πρέπει νὰ σκεφτεῖς) ὅτι κυβερνιόμαστε
ἀπὸ ἰσχυροτέρους,
ὥστε νὰ υπακούμε καὶ σὲ αὐτά
καὶ σὲ ἄλλα πιο οδυνηρὰ ἀπὸ αὐτά.
Εγὼ λοιπὸν ζητῶντας συγγνώμη
ἀπὸ αὐτοὺς που εἶναι στὸν κάτω κόσμῳ,
ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ κάνω παρὰ τὴ θέλησή μου,
θα υποταχθῶ στοὺς ἀρχόντες·
γιατί τὸ νὰ προβαίνει κανεῖς
σὲ πράξεις ἀνώτερες ἀπὸ τὶς δυνάμεις τοῦ
εἶναι ἐντελῶς ἀνόητο.

Ἀντιγόνη

Οὔτε θὰ σε παρακαλοῦσα,
οὔτε θὰ δεχόμουν με ευχαρίστηση τὴ σύμπραξή σου,
ἐστὼ κι ἂν τώρα πια θὰ ἤθελες
νὰ με βοηθήσεις.
Μὰ ἔχε
ὅποια γνώμη θέλεις,
εκείνον ἐγὼ θὰ τον θάψω·
θὰ εἶναι ωραῖο γιὰ μένα νὰ πεθάνω,
ἀφοῦ προηγουμένως θάψω τὸν ἀδελφὸ μου.
Μαζί του ἀγαπημένη θὰ ἀναπαύομαι
πλάι σὲ ἀγαπημένο,
ἀφοῦ διαπράξω μιὰ ἱερὴ παρανομία.
Γιατί εἶναι περισσότερος ὁ καιρὸς

ὄν δεῖ μ' ἀρέσκειν
τοῖς κάτω
τῶν ἐνθάδε.
Ἐκεῖ γὰρ αἰεὶ κείσομαι·
σοὶ δ',
εἰ δοκεῖ,
ἀτιμάσας ἔχε
τὰ ἔντιμα τῶν θεῶν.

Ἰσμήνη

Ἐγὼ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιούμαι,
ἔφυν δὲ ἀμήχανος
τὸ δρᾶν
βία πολιτῶν.

που πρέπει να αρέσω
σ' αυτούς που είναι στον κάτω κόσμος,
παρά σ' αυτούς που είναι εδώ (επάνω).
Γιατί αιώνια εκεί θα κείτομαι.
Εσύ όμως,
αν το κρίνεις σωστό,
περιφρόνα
όσα είναι τίμια για τους θεούς.

Ἰσμήνη

Εγώ δεν τα περιφρονώ αυτά,
από τη φύση μου όμως είμαι ανίκανη
να ενεργώ
ενάντια στη θέληση των πολιτών.

*Αντιγόνη και Ισμήνη (Αννα Συνοδινού & Αντιγόνη Βαλάκου)
Εθνικό Θέατρο, Επίδανρος, Ιούνιος 1956.*

Ἀντιγόνη

Σὺ μὲν τάδ' ἂν προὔχοιο·
ἐγὼ δὲ δὴ πορεύσομαι
χώσουσα τάφον
ἀδελφῷ φιλτάτῳ.

Ἀντιγόνη

Εσύ αυτά να προφασίζεσαι·
εγώ όμως θα πάω
να σωρεύσω χώμα και να φτιάξω τάφο
για τον πολυαγαπημένο μου αδελφό.

Ίσμήνη

Οἶμοι ταλαίνης,
ὥς ὑπερδέδοικά σου.

Αντιγόνη

Μὴ 'μοῦ προτάρβει
τὸν σὸν πότμον
ἐξόρθου.

Ίσμήνη

Ἄλλ' οὖν προμηνύσης γε
τοῦτο τοῦργον μηδενί,
κρυφῇ δὲ κεῦθε,
σὺν δ' αὖτως ἐγώ.

Αντιγόνη

Οἶμοι, καταύδα·
πολλὸν ἐχθίων ἔσει σιγῶς',
ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξης τάδε.

Ίσμήνη

Θερμὴν καρδίαν ἔχεις
ἐπὶ ψυχροῖσι.

Αντιγόνη

Ἄλλ' οἶδ' ἀρέσκουσ'
οἷς μάλισθ' ἀδεῖν με χρή.

Ίσμήνη

Εἰ καὶ δυνήσῃ γ'·
ἀλλ' ἀμηχάνων ἐρᾶς.

Αντιγόνη

Οὐκοῦν πεπαύσομαι,
ὅταν δὴ μὴ σθένω.

Ίσμήνη

Ἀρχὴν δὲ οὐ πρόκειται
θηρᾶν τὰμήχανα.

Αντιγόνη

Εἰ ταῦτα λέξεις,
ἐχθαρεῖ μὲν ἐξ ἐμοῦ,
δίκη δὲ προσκείσῃ ἐχθρὰ τῷ θανόντι.
Ἄλλ' ἔα με
καὶ τὴν ἐξ ἐμοῦ δυσβουλίαν
παθεῖν τὸ δεινὸν τοῦτο·

Ίσμήνη

Αλίμονο δυστυχισμένη,
πόσο φοβάμαι γὰρ σένα!

Αντιγόνη

Μὴ φοβάσαι γὰρ μένα,
γὰρ τὴ δική σου μοίρα
φρόντιζε.

Ίσμήνη

Ὅμως, τουλάχιστον μὴ αποκαλύψεις
αὐτὸ τὸ ἔργο (σχέδιο) σε κανέναν,
κράτησέ το μυστικό,
ὅμοια κι ἐγώ (θα πράξω).

Αντιγόνη

Αλίμονο, πες το σε όλους·
πολύ πιο μισητὴ θὰ εἶσαι, ἀν σωπάσεις,
ἐὰν σε όλους δὲν τὰ διακηρύξεις αὐτά ἐδῶ.

Ίσμήνη

Ἔχεις θερμὴ καρδιά
γὰρ ψυχρὰ πράγματα.

Αντιγόνη

Ἀλλὰ ξέρω ὅτι (να) εἶμαι ἀρεστή
σ' ἐκείνους που πρέπει περισσότερο νὰ ἀρέσω.

Ίσμήνη

Ἀν θὰ ἔχεις καὶ τὴ δύναμη·
ὅμως ἐπιδιώκεις τὰ ἀδύνατα.

Αντιγόνη

Θὰ ἔχω σταματήσει βέβαια,
ὅταν πια δὲ θὰ ἔχω δύναμη.

Ίσμήνη

Πρῶτα ἀπὸ ὅλα, καθόλου ὅμως δὲν πρέπει
κανεὶς νὰ κυνηγᾷ τὰ ἀδύνατα.

Αντιγόνη

Ἀν συνεχίσῃς νὰ μιλάς ἔτσι,
θὰ σε μισήσω ἐγώ,
δίκαια θὰ σε μισεῖ γὰρ πάντα καὶ ὁ νεκρός.
Ὅμως ἀφήσε ἐμένα
καὶ τὴ δική μου παραφροσύνη
νὰ πάθουμε αὐτὴν τὴ συμφορὰ·

πείσομαι γὰρ οὐ τοσοῦτον οὐδὲν
ὥστε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν.

Ἰσμήνη

Ἄλλ' εἰ δοκεῖ σοι,
στεῖχε·
τοῦτο δ' ἴσθ'
ὅτι ἔρχει μὲν ἄνους,
φίλη δ' ὀρθῶς τοῖς φίλοις.

γιατί τίποτα τόσο φοβερό δε θα πάθω,
ὥστε να μην πεθάνω έντιμα.

Ἰσμήνη

Αν λοιπόν έτσι κρίνεις,
προχώρα·
τούτο να ξέρεις μόνο,
ὅτι βαδίζεις ασυλλόγιστη,
ὁμως πραγματικά αγαπημένη στους αγαπημένους.

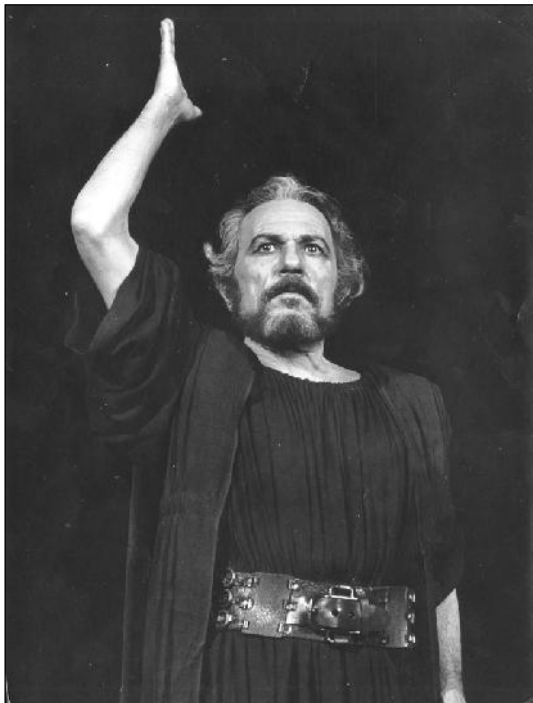
Ο χορός της τραγωδίας, Εθνικό Θέατρο, Επίδαυρος, Ιούνιος 1956.

Στίχοι 280 – 331

Μεταγραμμένο Κείμενο

Κρέων

Παῦσαι,
πρὶν ὀργῆς καὶ ᾗ με μεστώσαι λέγων,
μὴ ᾗ φευρεθῆς ἄνους
τε καὶ γέρων ἄμα.
λέγεις γὰρ οὐκ ἀνεκτὰ
λέγων δαίμονας
πρόνοιαν ἴσχειν τοῦδε τοῦ νεκροῦ πέρι.
Πότερον
ἔκρυπτον αὐτόν
ὑπερτιμῶντες ὡς εὐεργέτην,
ὅστις ἦλθε
πυρώσων ἀμφικίονας ναοὺς
κἀναθήματα
καὶ γῆν ἐκείνων
καὶ νόμους διασκεδῶν;
ἢ εἰσορᾷς θεοὺς
τοὺς κακοὺς τιμῶντας;

Οὐκ ἔστιν.
ἀλλὰ ἄνδρες πόλεως
καὶ πάλαι
μόλις φέροντες ταῦτα

Νεοελληνική μετάφραση

Κρέοντας

Πάψε,
προτού με γεμίσεις θυμό με τα λόγια σου,
μήπως αποδειχτείς ἀμναλος
αν και είσαι γέρος.
Γιατί λες πράγματα ανυπόφορα,
ὅταν υποστηρίζεις ὅτι οἱ θεοὶ
προνοοῦν γι' αὐτόν τον νεκρό.
Ποιο ἀπὸ τα δύο,
τον ἔθαψαν
τιμώντας εξαιρετικά ὡς ευεργέτη αὐτόν,
που ἦρθε
να βάλει φωτιά στους περιστυλους ναοὺς
και στα αφιερώματά (τους)
και να ερημώσει τη γη ἐκείνων
και να καταλύσει τους νόμους;
Ἢ μήπως βλέπεις οἱ θεοὶ
να τιμούν τους κακοὺς;

*Κρέων (Στέλιος Βόκοβιτς)
Εθνικό Θέατρο, Επιδάυρια 1974.*

Όχι, δεν είναι δυνατό.
Αλλά κάποιοι άντρες μέσα στην πόλη
ἀπὸ την πρώτη στιγμή της βασιλείας μου
που με δυσκολία υπέφεραν τη διαταγή μου,

ἐρρόθουν ἐμοί,
κρυφῇ
κάρα σείοντες,
οὐδὲ λόφον
ὑπὸ ζυγῷ
δικαίως εἶχον,
ὥς στέργειν ἐμέ.
Ἐκ τῶνδε τούτους
ἐξεπίσταμαι καλῶς
παρηγμένους μισθοῖσιν
εἰργάσθαι τάδε.
Οὐδὲν γὰρ κακὸν νόμισμ'
ἔβλαστε ἀνθρώποισιν
οἶον ἄργυρος.
τοῦτο καὶ πόλεις πορθεῖ,
τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησιν δόμων·
τόδ' ἐκιδάσκει καὶ παραλλάσσει
χρηστὰς φρένας βροτῶν
ἴστασθαι πρὸς αἰσχρὰ πράγματα·
ἔδειξεν ἀνθρώποις
πανουργίας δ' ἔχειν
καὶ εἰδέναι δυσσέβειαν παντὸς ἔργου.
Ὅσοι δὲ μισθαροῦντες
ἦνυσαν τάδε,
χρόνῳ ποτ'
ἐξέπραξαν
ὥς δοῦναι δίκην.
Ἄλλ' εἵπερ ἴσχει Ζεὺς ἔτ' ἐξ ἐμοῦ σέβας,
εὖ τοῦτ' ἐπίστασ',
ὄρκιος δέ σοι λέγω,
εἰ μὴ εὐρόντες ἐκφανεῖτ'
ἐς ὀφθαλμοὺς ἐμούς
τὸν αὐτόχειρα τοῦδε τοῦ τάφου,
οὐχ ἀρκέσει ὑμῖν
Ἄιδης μῶνος,
πρὶν ἂν ζῶντες
κρεμαστοὶ
τήνδε δηλώσῃθ' ὕβριν,
ἵνα ἀρπάζῃτε τὸ λοιπὸν
εἰδότες
ἔνθεν οἰστέον τὸ κέρδος
καὶ μάθηθ'
ὅτι οὐ δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν
ἐξ ἅπαντος
Ἐκ τῶν γὰρ αἰσχυρῶν λημμάτων
ἴδοις ἂν
τοὺς πλείονας

σιγομουρμούριζαν ἐναντίον μου
κρυφά
κουνώντας το κεφάλι ,
οὔτε ἐβάζαν υπάκουα τον τράχηλο
κάτω ἀπὸ τον ζυγὸ
ὅπως ὀφείλαν,
ὥστε νὰ πειθαρχήσουν σ' ἐμένα.
Απὸ αὐτοὺς ἐδῶ τους πολίτες
γνωρίζω πολὺ καλὰ
ὅτι αὐτοὶ με χρήματα
τὰ ἐπραξαν αὐτὰ ἐδῶ.
Γιατί καμιά ἄλλη συνήθεια τόσο κακὴ
δὲ βλάστησε ἀνάμεσα στους ἀνθρώπους
σαν το χρήμα.
Αὐτό καὶ πόλεις κυριεύει,
αὐτό καὶ ξεσπιτώνει ἀντρες ,
αὐτό καθοδηγεῖ καὶ διαστρέφει
τις δίκαιες γνώμες των ἀνθρώπων,
ὥστε νὰ στρέφονται σὲ αἰσχυρὲς πράξεις·
καὶ δείχνει στους ἀνθρώπους
νὰ κάνουν πανουργίες
καὶ νὰ γνωρίζουν κάθε ἀνόσιο ἔργο.
Ὅσοι ὁμως πληρώθηκαν
καὶ ἔκαναν αὐτὰ ἐδῶ,
αργὰ ἢ γρήγορα
τὰ κατάφεραν,
ὥστε νὰ τιμωρηθοῦν.
Ἀλλὰ ἀν βέβαια τιμῶ καὶ σέβομαι το Δία,
νὰ το ξέρεις καλὰ
με ὄρκο σου το λέω,
ἀν δὲν βρεῖτε καὶ παρουσιάσετε
μπροστὰ στα μάτια μου
το δράστη αὐτῆς τῆς ταφῆς,
δὲ θα εἶναι ἀρκετὸς γιὰ σας
παρὰ μόνο ο θάνατος,
πρὶν ζωντανοὶ
στην κρεμάλα
φανερῶσετε αὐτὴν ἐδῶ τὴν παρανομία,
γιὰ νὰ ἀρπάζετε στο ἐξῆς,
αφοῦ καταλάβετε
ἀπὸ πού πρέπει νὰ ζητάτε το κέρδος
καὶ γιὰ νὰ σας γίνῃ μάθημα
ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀγαπάτε νὰ κερδίζετε
ἀπὸ παντοῦ.
Γιατί ἀπὸ τα παράνομα κέρδη
μπορεῖς νὰ δεις
τους περισσότερους

άτωμένους ἢ σεσωσμένους.

να καταστρέφονται, παρά να έχουν σωθεί.

Φύλαξ

Δώσεις εἰπεῖν
ἢ στραφεῖς ἴω
οὕτως;

Φύλακας

Θα μου επιτρέψεις να μιλήσω
ἢ να κάνω μεταβολή και να φύγω
χωρίς να πω τίποτα;

Κρέων

Οὐκ οἶσθα
ὥς καὶ νῦν ἀνιαρῶς λέγεις;

Κρέοντας

Δεν καταλαβαίνεις
ὅτι και τώρα μιλάς ενοχλητικά;

Φύλαξ

Ἐν τοῖσιν ὥσιν
ἢ 'πὶ τῇ ψυχῇ δάκνει;

Φύλακας

Στ' αυτιά
ἢ στην ψυχή ενοχλείσαι;

Κρέοντας και Φύλακας (Γρηγόρης Βαφιάς & Θεόδωρος Μορίδης)
Εθνικό Θέατρο, Επίδαυρος, 1969

Κρέων

Τὶ δὲ ῥυθμίζεις
τὴν ἐμὴν λύπην ὅπου (ἐστί);

Κρέοντας

Τι λοιπόν; Προσπαθεῖς να καθορίσεις
πού εἶναι η λύπη μου;

Φύλαξ

Ὅ δρῶν σ' ἀνιᾶ τὰς φρένας,
τὰ δ' ὥτ' ἐγώ.

Φύλακας

Αυτός που το έκανε ταράζει την ψυχή σου ,
εγώ μόνο τα αυτιά σου.

Κρέων

Οἴμ' ὥς δῆλον
ἐκπεφυκὸς εἶ λάλημα.

Κρέοντας

Αλίμονο πόσο φαίνεται
ὅτι γεννήθηκες φλύαρος!

Φύλαξ

Οὐκουν ποτέ
ποιήσας τό γ' ἔργον τοῦτο.

Κρέων

Καὶ ταῦτ' γε τὴν ψυχὴν προδούς
ἐπ' ἀργύρῳ.

Φύλαξ

Φεῦ·
ἦ δεινὸν
ᾧ δοκῇ γε
καὶ ψευδῇ δοκεῖν.

Κρέων

Κόμψευέ νυν τὴν δόξαν·
εἰ δὲ ταῦτα μὴ φανεῖτέ μοι τοὺς δρῶντας,
ἔξερεῖθ' ὅτι τὰ δειλὰ κέρδη
πημονὰς ἐργάζεται.

Φύλαξ

Ἄλλ' εὐρεθείη μὲν μάλιστ'·
ἐὰν δέ τοι ληφθῇ τε καὶ μή,
τοῦτο γὰρ τύχη κρινεῖ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως
ὄψει σὺ δεῦρ' ἐλθόντα με·
καὶ νῦν γὰρ σωθεῖς
ἐκτὸς ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς
ὀφείλω τοῖς θεοῖς πολλὴν χάριν.

Φύλακας

Σε καμιά ὅμως περίπτωση
δεν εἶμαι ἐγὼ που ἔχω κάνει αὐτὴν τὴν πράξη.

Κρέοντας

Και μάλιστα αφοῦ πούλησες βέβαια
τὴν ψυχὴ σου γιὰ χρήματα.

Φύλακας

Αλίμονο!
Αλήθεια εἶναι φοβερό
εκείνος που παῖρνει αποφάσεις
να σχηματίζει λανθασμένες ἀντιλήψεις.

Κρέοντας

Κάνε τὸν ἐξυπνο τώρα με τὴ λέξη δόξα.
Εἴαν δε μου ἀποκαλύψετε τοὺς δράστες,
θα ομολογήσετε ὅτι τὰ ἀνέντιμα κέρδη
φέρνουν συμφορές.

Φύλακας

Μακάρι νὰ βρεθεῖ (ὁ δράστης) καὶ κάτι περισσότερο·
Εἴτε ὅμως συλληφθεῖ εἴτε ὄχι,
γιατὶ αὐτό θὰ το κρίνει ἡ τύχη,
με κανένα τρόπο
δε θὰ με δεις νὰ ξανάρθω ἐδῶ.
Γιατὶ καὶ τώρα ἐπειδὴ σώθηκα,
χωρὶς νὰ το ἐλπίζω καὶ νὰ το περιμένω,
χρωστῶ στους θεοὺς μεγάλη ευγνωμοσύνη.

*Το Θέατρο του Διονύσου
στην Ακρόπολη, Αθήνα,
Φωτογραφία ἀπὸ τὰ τέλη
τοῦ 19^{ου} αἰῶνα.*

Στίχοι 441 – 581

Μεταγραμμένο Κείμενο

Κρέων

Σὲ δὴ, σὲ
τὴν νεύουσαν εἰς πέδον κάρα,
φῆς ἢ καταρῆ
μὴ δεδρακέναι τάδε·

Αντιγόνη

Καὶ φημὶ δρᾶσαι
κούκ ἀπαρνούμαι τὸ μή.

Κρέων

Σὺ μὲν κομίζεις ἄν σεαυτὸν
ἢ θέλεις ἐλεύθερον
ἔξω βαρείας αἰτίας·
σὺ δ' εἶπέ μοι,
μὴ μῆκος ἀλλὰ συντόμως,
ἤδησθα κηρυχθέντα
μὴ πράσσειν τάδε;

Νεοελληνική μετάφραση

Κρέοντας

Σ' εσένα, σ' εσένα μιλώ,
που σκύβεις το κεφάλι στο έδαφος,
ομολογείς ή αρνείσαι
ότι τα έκανες αυτά εδώ;

Αντιγόνη

Και ομολογώ ότι (τα) έκανα
και δεν αρνούμαι ότι (τα) έκανα.

Κρέοντας

Εσύ μπορείς να πας
όπου θέλεις απαλλαγμένος
από την βαριά κατηγορία·
κι εσύ πες μου,
όχι με πολυλογία αλλά σύντομα,
γνώριζες ότι είχε διακηρυχθεί
να μην τα πράττει κανείς αυτά;

Κρέοντας και Αντιγόνη (Νίκος Τζόγιας & Μαρία Σκούντζου)
Εθνικό Θέατρο, Κεντρική Σκηνή 1995

Ἀντιγόνη

Ἦδη·
τί δ' οὐκ ἔμελλον;
ἐμφανῆ γὰρ ἦν.

Κρέων

Καὶ δῆτ' ἐτόλμας
ὑπερβαίνειν τούσδε νόμους;

Ἀντιγόνη

Οὐ γὰρ τί Ζεὺς ἦν
ὁ κηρύξας τάδε μοι,
οὐδ' ἡ Δίκη
ξύνοικος
τῶν τῶν κάτω θεῶν
ᾠρισεν τοιούσδε νόμους
ἐν ἀνθρώποισιν,
οὐδὲ ὥοιμην
τὰ σὰ κηρύγματα
σθένειν τοσοῦτον,
ὥστ' δύνασθαι θνητὸν ὄνθ'
ὑπερδραμεῖν ἄγραπτα κἀσφαλῇ
νόμιμα θεῶν.
Οὐ γὰρ τι νῦν γε κἀχθές,
ἀλλ' αἰεὶ ποτε ζῆ ταῦτα,
κοῦδεις οἶδεν
ἐξ ὅτου φάνη.
Τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον,
δείσασα φρόνημα
ἀνδρὸς οὐδενός,
δώσειν τὴν δίκην
ἐν θεοῖσι·
ἐξήδη γὰρ θανουμένη,
τί δ' οὐ;
κεῖ μὴ
σὺ προῦκήρυξας.
Εἰ δὲ θανοῦμαι πρόσθεν τοῦ χρόνου,
κέρδος αὐτ' ἐγὼ λέγω.
ὅστις γὰρ ἐν πολλοῖσιν κακοῖς ζῆ,
ὥς ἐγώ,
πῶς ὄδ' οὐχὶ κέρδος φέρει κατθανών;
Οὕτως ἔμοιγε
τοῦδε τοῦ μόρου τυχεῖν
παρ' οὐδὲν ἄλλος·
ἀλλ' ἄν, εἰ ἦνσχόμην τὸν νέκυν
ἐξ ἐμῆς μητρὸς
θανόντ' ἄθαπτον,

Ἀντιγόνη

Το ἤξερα·
πῶς ἦταν δυνατόν να μην το ξέρω;
Ἦταν σε όλους γνωστά.

Κρέοντας

Και εἶχες λοιπὸν το θράσος
να παραβείς αυτούς ἐδῶ τους νόμους;

Ἀντιγόνη

Ναι, γιατί δεν ἦταν ο Δίας
αυτὸς που εἶχε κηρύξει σ' ἐμένα αυτά,
οὔτε η θεία Δίκη
που κατοικεῖ μαζί
με τους θεοὺς του κάτω κόσμου
ὀρίσε τέτοιους νόμους
στους ἀνθρώπους,
οὔτε φανταζόμουν
ὅτι τα δικά σου κηρύγματα
ἔχουν τόση δύναμη,
ὥστε να μπορεῖς εσύ, ἀν και εἶσαι θνητός,
να ξεπεράσεις τους ἀγραφους και ἀπαρασάλευτους
νόμους των θεῶν.
Γιατί δεν υπάρχουν βέβαια αυτοὶ σήμερα και χτες,
ἀλλὰ ἔχουν αἰώνια ἰσχὺ,
και κανεῖς δε γνωρίζει
ἀπὸ πότε ἐμφανίστηκαν.
Κι οὔτε μποροῦσα ἐγὼ να τα παραβῶ αυτά,
ἐπειδὴ φοβήθηκα την ἀλαζονεία
κανενὸς ἀνθρώπου,
και γι' αὐτό να βρω τιμωρία
μπροστὰ στους θεοὺς.
Γιατί ἤξερα πολὺ καλὰ πῶς θα πεθάνω,
πῶς ὅχι;
Ἀκόμη κι ἀν
εσύ δεν εἶχες βγάλει τη διαταγή (σου).
Ἀν ὅμως θα πεθάνω πρὶν ἀπὸ το μοιραῖο χρόνο
κέρδος ἐγὼ αὐτὸ το θεωρῶ.
Γιατί ὅποιος ζει μέσα σε μεγάλη δυστυχία,
ὅπως ἐγώ,
πῶς δεν εἶναι κερδισμένος, ὅταν πεθάνει;
Ἔτσι και για μένα τουλάχιστον,
να ἔχω αὐτὴ τη μοίρα
δε με λυπεῖ καθόλου·
ἀλλὰ ἀν ἀνεχόμεν το πτώμα του ἀδελφού
ἀπὸ την ἴδια μάνα
να μένει ἀταφο μετὰ τον θάνατό του,

κείνοις ἂν ἥλγουν·
τοῖσδε δ' οὐκ ἄλγύνομαι.
Σοὶ δ' εἰ δοκῶ νῦν
τυγχάνειν δρῶσα μῶρα,
σχεδόν τι μῶρῳ μωρίαν ὀφλίσκάνω.

Χορός

Δηλοῖ τὸ γέννημα τῆς παιδός
ὦμόν ἐξ ὠμοῦ πατρὸς.
οὐκ ἐπίσταται
εἶκιν δε κακοῖς.

Κρέων

Ἄλλ' ἴσθι τοι
τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα,
καὶ ἂν εἰσίδοις
τὸν ἐγκρατέστατον σίδηρον
ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῇ
θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα
πλεῖστα·
Οἶδα δὲ
τοὺς θυμουμένους ἵππους
καταρτυθέντας σμικρῷ χαλινῷ·
οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ'
ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
αὕτη δ' ἐξηπίστατο ὕβριζιν μὲν τότε,
ὑπερβαίνουσα
τοὺς προκειμένους νόμους·
ὕβρις δ' ἦδε δευτέρα,
ἐπεὶ δέδρακεν,
ἐπαυχεῖν τούτοις
καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
Ἦ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ,
αὕτη δ' ἀνήρ,
εἰ ταῦτα κράτη κείσεται τῇδε
ἀνατί.
Ἄλλ' εἴτ' ἀδελφῆς κυρεῖ
εἴθ' ὁμαιμονεστέρα
τοῦ παντὸς ἡμῖν
Ζηνὸς Ἑρκείου,
αὕτη τε χῆ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου·
καὶ γὰρ οὖν κείνην
ἴσον ἐπαιτιῶμαι
βουλευῆσαι

για εκείνα θα λυπόμεν.
Για τούτα ἐδῶ ὅμως, δε λυπάμαι.
Ἀν ὅμως τώρα σου φαίνομαι
ὅτι τυχαίνει νὰ κάνω ανοησίες,
ἴσως ἀπὸ ἓναν ἀνόητο θεωρούμαι ἀνόητη.

Χορός

Ο χαρακτήρας τῆς κόρης φαίνεται
ὅτι εἶναι σκληρός, ἀπὸ σκληροῦ πατέρα
καὶ δε γνωρίζει
νὰ υποχωρεῖ σὲ συμφορές.

Κρέοντα

Μάθε ὅμως
ὅτι καὶ τὰ πιο ἀλύγιστα φρονήματα
ταπεινώνονται συχνά
καὶ μπορεῖς νὰ δεις
τὸ πιο σκληρὸ σίδηρο,
πυρακτωμένο καὶ ἀκαμπτο,
νὰ ραγίζει καὶ νὰ σπάει
τὶς πιο πολλές φορές.
Καὶ ξέρω
ὅτι τὰ ἀγριεμένα ἀλογα
δαμάζονται με μικρὸ χαλινάρι.
Γιὰτὶ δεν ἐπιτρέπεται
νὰ υπερηφανεύεται
ἐκεῖνος που εἶναι δούλος τῶν ἄλλων.
Αὕτη ἤξερε καλὰ νὰ αὐθαδιάζει τότε,
ὅταν παρέβαινε
τοὺς νόμους που ἔχουν θεσπιστεῖ.
Αὕτη δε ἐδῶ εἶναι δεύτερη αὐθάδεια,
ἀφοῦ δηλαδὴ ἔκανε ὅ,τι ἔκανε,
νὰ καυχιέται γι' αὐτά
καὶ νὰ μας χλευάζει.
Ἀλήθεια, τώρα ἐγὼ δεν εἶμαι ἀντρας,
αὕτη θὰ εἶναι ἀντρας,
ἀν ἡ νίκη τῆς αὐτῆς θὰ εξακολουθεῖ
νὰ μένει χωρὶς τιμωρία.
Ὅμως, ἀς εἶναι κόρη τῆς ἀδερφῆς μου,
ἀς εἶναι ὁ πιο κοντινός
ἀπ' ὅλους μας τοὺς συγγενεῖς,
που προστατεύει ὁ Ἑρκεῖος Δίας,
ἡ ἴδια αὕτη καὶ ἡ ἀδερφὴ τῆς δεν θὰ
ξεφύγουν ἀπὸ τὸν πιο ἀτιμωτικό θάνατο.
Γιὰτὶ καὶ ἐκεῖνη λοιπόν
κατηγορῶ ἐξίσου,
ὅτι δηλαδὴ σκέφτηκε καὶ σχεδίασε

τουδε τάφου.
Καί νιν καλεῖτ'·
ἔσω γὰρ εἶδον αὐτὴν ἀρτίως
λυσσῶσαν
οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
Ὅ δὲ θυμὸς
τῶν μηδὲν ὀρθῶς τεχνωμένων
ἐν σκότῳ
φιλεῖ
ῥῆσθαι κλοπεύς,
πρόσθεν·
μισῶ γε μέντοι
χῶταν τις ἀλοὺς
ἐν κακοῖσί
ἔπειτα θέλη
τοῦτο καλλύνειν.

Αντιγόνη

Θέλεις τι μειζον
ἢ ἐλῶν
κατακτεῖναί με;

Κρέων

Ἐγὼ μὲν οὐδέν·
τοῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω.

Αντιγόνη

Τί δῆτα μέλλεις;
ὥς τῶν σῶν λόγων
ἐμοὶ ἀρεστὸν οὐδὲν
μηδὲ ποτέ
ἀρεσθείη·
οὔτω δὲ καὶ σοὶ
τᾶμ'
ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
Καίτοι πόθεν κατέσχον
κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
ἢ τιθεῖσα ἐν τάφῳ τὸν αὐτάδελφον;
Τούτοις πᾶσιν τοῦτο λέγοιτ' ἂν
ἀνδάνειν,
εἰ μὴ φόβος ἐγκλήῳ γλῶσσαν.
Ἄλλ' ἢ τυραννὶς
πολλὰ τ' ἄλλ'
εὐδαιμονεῖ
κάξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ'
ἂ βούλεται.

αὐτὴν τὴν ταφή.
Φωνάξετε τὴν κι αὐτήν·
Γιατί μέσα τὴν εἶδα πρὶν ἀπὸ λίγο
να κάνει σα λυσσασμένη
καὶ να μὴν ἐλέγχει το λογικὸ της.
Ἡ ψυχὴ
αὐτῶν που μηχανεύονται ἀσχημες πράξεις
στο σκοτάδι
συνήθως
προδίδεται ὡς ἐνοχη,
πρὶν ἀπὸ τὴν πράξη·
μισῶ ὅμως κι αὐτόν,
που ὅταν συλληφθεῖ
τὴν ὥρα που κάνει κάτι κακό,
ύστερα να θέλει
να το εξωραΐσει.

Αντιγόνη

Θέλεις τίποτα περισσότερο (χειρότερο)
ἀπὸ το να με συλλάβεις
καὶ να με θανατώσεις;

Κρέωντας

Ἐγὼ τουλάχιστον τίποτα·
ἀφού ἔχω αὐτό, τα ἔχω ὅλα.

Αντιγόνη

Γιατί λοιπὸν ἀργεῖς (να με θανατώσεις;).
Γιατί κανέναν ἀπὸ τοὺς δικούς σου λόγους
δε μου εἶναι ευχάριστος,
καὶ μακάρι ποτέ
να μὴ μου εἶναι ευχάριστος·
το ἴδιο καὶ σ' ἐσένα εἶναι φυσικὸ
τα δικά μου λόγια
να σου εἶναι δυσάρεστα.
Κι ὅμως ἀπὸ πού θα κέρδιζα
δόξα λαμπρότερη
παρὰ θάβοντας τὸν ἀδερφό μου;
Ὅλοι αὐτοὶ θα ὁμολογοῦσαν
ὅτι τοὺς εἶναι ἀρεστό,
αν ὁ φόβος δὲν τοὺς ἐκλείνει τὸ στόμα.
Ἀλλὰ ὁ τύραννος
εκτός ἀπὸ τα ἄλλα
πλεονεκτήματα που ἔχει,
μπορεῖ ἀκόμα καὶ να κάνει καὶ να λείει
ὅ,τι θέλει.

Κρέων

Σὺ μούνη τῶνδε Καδμείων
ὀρᾷς τοῦτο.

Αντιγόνη

Ὅρῶσι χοῦτοι,
σοὶ δ' ὑπὶλλουσιν στόμα.

Κρέων

Σὺ δ' οὐκ ἐπαιδεῖ,
εἰ φρονεῖς τῶνδε χωρὶς;

Αντιγόνη

Οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν
σέβειν τοὺς ὁμοσπλάγχθους.

Κρέοντας

Εσὺ μόνη ἀπὸ αὐτοὺς ἐδῶ τοὺς Θηβαίους
το βλέπεις αὐτό (έτσι).

Αντιγόνη

Και αὐτοὶ το βλέπουν,
ὅμως μπροστὰ σου κλείνουν το στόμα.

Κρέοντας

Κι εσὺ δεν ντρέπεσαι
να σκέφτεσαι διαφορετικὰ ἀπὸ αὐτοὺς ἐδῶ;

Αντιγόνη

(Δεν ντρέπομαι). Γιατί δεν εἶναι ντροπή
να τιμᾷς τοὺς ἀδελφούς σου.

*Κρέων και Αντιγόνη (Γιώργος Κιμούλης & Πέγκυ Τρικαλιώτη)
Σύγχρονο Θέατρο Αθήνας, 2005*

Κρέων

Οὐκουν ὅμαιμος
χὼ θανόν
καταντίον;

Αντιγόνη

Ὅμαιμος
ἐκ μιᾶς τε καὶ ταῦτοῦ πατρός.

Κρέοντας

Δεν ἦταν λοιπὸν ἀδελφός ἀπὸ το ἴδιο αἷμα
και αὐτός που σκοτώθηκε
πολεμώντας ἀπέναντι του ακριβῶς;

Αντιγόνη

Απὸ το ἴδιο αἷμα ἦταν
ἀπὸ μια μάνα και ἀπὸ τον ἴδιο πατέρα.

Κρέων

Πῶς δῆτα χάριν τιμᾶς
δυσσεβῇ ἐκείνῳ;

Αντιγόνη

Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ'
ὁ κατθανὼν νέκυς.

Κρέων

Εἴ τοί σφε τιμᾶς
ἐξ ἴσου τῷ δυσσεβεῖ.

Αντιγόνη

Οὐ γάρ τι ὤλετο
δοῦλος,
ἀλλ' ἀδελφός.

Κρέων

Πορθῶν δὲ
τήνδε γῆν·
ὁ δ'
ἀντιστὰς ὑπερ.

Αντιγόνη

Ὅμως ὅ γ' Αἰδης ποθεῖ
τοὺς νόμους ἴσους.

Κρέων

Ἄλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς ἴσος
τῷ κακῷ
λαχεῖν.

Αντιγόνη

Τίς οἶδεν
εἰ τάδε
κάτωθεν εὐαγῇ;

Κρέων

Οὔτοι ποθ' οὐχθρός
φίλος,
οὐδ' ὅταν θάνῃ.

Αντιγόνη

Οὔτοι ἔφυν
συνέχθειν,
ἀλλὰ συμφλεῖν.

Κρέοντας

Πῶς λοιπόν προσφέρεις τιμές (στον Πολυνείκη),
που είναι ασέβεια για εκείνον;

Αντιγόνη

Δε θα συμφωνήσῃ με αυτά
ο νεκρός που ἔχει σκοτωθεῖ.

Κρέοντας

(Θα συμφωνήσῃ με αυτά) βέβαια,
αν τον τιμᾶς ἐξίσου με τον ασεβή.

Αντιγόνη

(Τον τιμῶ) γιατί διόλου
δεν χάθηκε σα δούλος,
ἀλλὰ σαν ἀδελφός.

Κρέοντας

Προσπαθώντας βέβαια να υποτάξῃ
αυτὴν ἐδῶ τη χώρα·
ενῶ ο ἄλλος (χάθηκε)
αφού την υπερασπίστηκε

Αντιγόνη

Ὅμως ο Ἄδης βέβαια αξιώνει
να εἶναι οἱ νόμοι ἴσοι για ὅλους.

Κρέοντας

Ἀλλὰ ο ἐνάρετος δεν εἶναι ἴδιος
με τον κακό,
ὥστε να λάβῃ την ἴδια τιμή.

Αντιγόνη

Ποιος ξέρει
αν αυτά
ἔχουν σημασία στον κάτω κόσμος;

Κρέοντας

Λοιπόν στ' ἀλήθεια ο εχθρός ποτέ
δεν εἶναι φίλος,
ἀκόμα κι ὅταν πεθαίνει.

Αντιγόνη

Δε γεννήθηκα λοιπόν
για να συγγενίζομαι το μῖσος,
ἀλλὰ την ἀγάπη.

Κρέων

Κάτω νυν ἐλθοῦς',
εἰ φιλητέον κείνους,
φίλει·
ἐμοῦ δὲ ζῶντος
οὐκ ἄρξει γυνή.

Χορός

Καὶ μὴν ἦδ' Ἰσμήνη
πρὸ πυλῶν,
εἰβομένη κάτω δάκρυα
φιλάδελφα·
νεφέλη δ' ὀφρύων ὕπερ
αἰσχύνει αἱματόεν ῥέθος αἰσχύνει,
τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν.

Κρέων

Σὺ δ', ἦ κατ' οἴκους
ὥς ἔχιδν' ὑφειμένη
λήθουσά μ' ἐξέπινες,
οὐδ' ἐμάνθανον
τρέφων δύ' ἄτα
κάπαναστάσεις θρόνων,
φέρ', εἰπὲ δὴ μοι,
φήσεις μετασχεῖν καὶ σὺ
τοῦδε τοῦ τάφου
ἦ ἔσομεῖ
τὸ μὴ εἰδέναι;

Ἰσμήνη

Δέδρακα τοῦργον,
εἴπερ ἦδ' ὁμορροθεῖ
καὶ ξυμμετίσχω
καὶ φέρω τῆς αἰτίας.

Αντιγόνη

Ἀλλ' ἡ δίκη
οὐκ ἐάσει τοῦτό γέ σε,
ἐπεὶ οὐτ' ἠθέλησας
οὐτ' ἐγὼ κοινωσάμην.

Ἰσμήνη

Ἀλλ' ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν
οὐκ αἰσχύνομαι
ποιουμένη ἐμαυτὴν
ξύμπλουν
ἐμαυτὴν τοῦ πάθους.

Κρέοντας

Ὅταν πας, λοιπόν, στον κάτω κόσμο,
αν πρέπει να αγαπᾶς εκείνους,
αγάπα τους·
ὅσο ὅμως ζω ἐγώ,
δε θα κυβερνήσει γυναίκα.

Χορός

Αλλά να αὐτὴ ἐδῶ ἡ Ἰσμήνη
μπροστὰ στις πύλες,
χύνοντας κάτω δάκρυα
γι' ἀγάπη ἀδελφική·
καὶ ἓνα σύννεφο πάνω ἀπὸ τα φρύδια τῆς,
ασχημίζει το κατακόκκινο πρόσωπό τῆς,
υγραίνοντας το ωραῖο μάγουλο.

Κρέοντας

Εσύ, που μέσα στο σπίτι μου
σαν οχιά κρυμμένη
μου ἐπινες το αἷμα κρυφά,
οὔτε καταλάβαινα
ὅτι ἔτρεφα δυο συμφορές
καὶ επαναστάτριες,
εμπρός λοιπόν πες μου,
θα ομολογήσεις καὶ ἐσύ ὅτι πῆρες μέρος
σ' ἐτούτῃ τὴν ταφή
ἢ θα ορκιστεῖς
ὅτι δεν ξέρεις τίποτα;

Ἰσμήνη

Το ἔχω κάνει το ἔργο (τῆς ταφῆς),
αν βέβαια αὐτὴ ἐδῶ συμφωνεῖ,
καὶ συνεργάστηκα
καὶ δέχομαι τὴν κατηγορία.

Αντιγόνη

Ὅμως ἡ δικαιοσύνη
δε θα στο ἐπιτρέψει βέβαια αὐτό,
γιατί οὔτε θέλησες
οὔτε ἐγὼ σε ἔκανα συνεργό.

Ἰσμήνη

Αλλά μέσα στις συμφορές σου
δεν ντρέπομαι
να γίνομαι
συνταξιδιώτης
στὰ βάσανά σου.

Ἀντιγόνη

Ἄιδης χοὶ κάτω
ξυνίστορες
ῶν τοῦργον·
ἐγὼ δ' οὐ στέργω φίλην
φιλοῦσαν λόγους.

Ἰσμήνη

Μήτοι μ' ἀτιμάσης,
κασιγνήτη,
τὸ μὴ οὐ θανεῖν τε σὺν σοὶ
τὸν θανόντα θ' ἀγνίσαι.

Ἀντιγόνη

Μή μοι θάνης σὺ κοινὰ
μηδὲ ποιῶ σεαυτῆς
ἂ μὴ ᾔθιγες·
ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.

Ἰσμήνη

Καὶ τίς βίος μοι φίλος
σοῦ λελειμμένη;

Ἀντιγόνη

Ὁ Ἄδης καὶ οἱ κάτω θεοὶ
ξέρουν καλά
ποιοὶ ἔκαναν αὐτὴν τὴν πράξη·
κι ἐγὼ δε θεωρῶ δικό μου ἄνθρωπο
ὅποια ἀγαπᾶ με λόγια.

Ἰσμήνη

Μη μου στέρῃσεις ἀλήθεια τὴν τιμὴ,
ἀδελφὴ μου,
να πεθάνω μαζί σου
καὶ να εξαγνίσω το νεκρό.

Ἀντιγόνη

Ἀρνούμαι να πεθάνεις μαζί μου,
οὔτε να κάνεις δικά σου
αὐτὰ που δεν ἀγγίξεις·
θα εἶναι ἀρκετό να πεθάνω ἐγώ.

Ἰσμήνη

Και ποια χαρὰ θα ἔχω στὴ ζωὴ
αν στέρηθῶ ἐσένα;

*Αντιγόνη, Ἰσμήνη, Κρέοντα (Θάλεια Καλλιγὰ, Ελευθερία Σπανοῦ, Νικήτας Τσακίρογλου),
Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, 1970.*

Ἀντιγόνη

Κρέοντ' ἐρώτα·
τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.

Ἀντιγόνη

Τὸν Κρέοντα ρώτα·
γιατί γι' αὐτόν νοιάζεσαι ἐσύ.

Ισμήνη

Τί ταῦτ' ἀνιᾶς μ',
οὐδὲν ὠφελουμένη;

Αντιγόνη

Ἀλγοῦσα μὲν δῆτ'
εἰ γέλῳτ' ἐν σοὶ γελῶ.

Ισμήνη

Τί δῆτ' ἂν
σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ
ἀλλὰ νῦν;

Αντιγόνη

Σῶσον σεαυτήν·
οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.

Ισμήνη

Οἴμοι τάλαινα,
κάμπλάκῳ τοῦ σοῦ μόρου;

Αντιγόνη

Σὺ μὲν γὰρ εἴλου ζῆν,
ἐγὼ δὲ κατθανεῖν.

Ισμήνη

Ἄλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε
τοῖς ἑμοῖς λόγοις.

Αντιγόνη

Σὺ τοῖς μὲν
καλῶς,
ἐγὼ ὅδ' οὐκ φρονεῖν
τοῖς δ'.

Ισμήνη

Καὶ μὴν ἡ ἑξαμαρτία
ἴση νῶν ἐστίν.

Αντιγόνη

Θάρσει· σὺ μὲν ζῆς,
ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν,
ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.

Κρέων

Τῷ παιδὲ φημι τῷδε

Ισμήνη

Γιατί με πικραίνεις μ' αὐτά,
χωρὶς κανένα ὄφελος;

Αντιγόνη

Με πόνο ἀλήθεια το κάνω αὐτό,
ἀν γελῶ εἰς βάρος σου.

Ισμήνη

Σε τι λοιπόν
θα μποροῦσα νὰ σε ὠφελήσω,
ἐστὼ καὶ τῶρα;

Αντιγόνη

Σώσε τὸν εαυτό σου·
δε σε φθονῶ που θα γλυτώσεις.

Ισμήνη

Αλίμονο ἡ δύστυχη,
καὶ νὰ μὴ συμμεριστώ τὴ δική σου μοίρα;

Αντιγόνη

Ναὶ γιατί ἐσύ προτίμησες τὴ ζωή,
κι ἐγὼ τὸ θάνατο.

Ισμήνη

Ἀλλὰ ὅχι χωρὶς νὰ ἐκφράσω
τὶς δικαιολογίες μου.

Αντιγόνη

Στὰ μάτια αὐτῶν ἐδῶ
φαινόσουν ὅτι σκέφτεσαι ἐσύ σωστά,
ἐγὼ ὅμως φαινόμουν ὅτι σκέφτομαι σωστά
στὰ μάτια τῶν ἄλλων.

Ισμήνη

Κι ἐτσι ὅμως τὸ ἀμάρτημα
εἶναι καὶ γιὰ τὶς δύο ἴσο.

Αντιγόνη

Ἔχε θάρρος· ἐσύ ζεῖς,
ἡ δική μου ὅμως ψυχὴ ἀπὸ καιροῦ
ἔχει πεθάνει,
ἐτσι ὥστε στοὺς νεκροὺς νὰ εἶμαι ὠφέλιμη.

Κρέοντα

Ἀπ' αὐτές τὶς δύο κόρες ἐδῶ λέγω,

τὴν μὲν ἀρτίως πεφάνθαι
ἄνουν,
τὴν δ'
ἀφ' οὗ τὰ πρῶτ' ἔφυ.

Ἰσμήνη

Οὐ γάρ ποτ', ὦναξ,
μένει τοῖς κακῶς πράσσουσιν
οὐδ' ὅς ἂν βλάβῃ νοῦς,
ἀλλ' ἐξίσταται.

Κρέων

Σοὶ γοῦν,
ὅθ' εἴλου
πράσσειν κακά
σὺν κακοῖς.

Ἰσμήνη

Τί γάρ μόνῃ μοι βιώσιμον
τῆσδ' ἄτερ;

Κρέων

Ἄλλ' ἤδε μέντοι μὴ λέγ'
οὐ γὰρ ἔστ' ἔτι.

Ἰσμήνη

Ἀλλὰ κτενεῖς νυμφεῖα
τοῦ σαυτοῦ τέκνου;

Κρέων

Χατέρων γὰρ εἰσὶν γύαι
ἀρώσιμοι.

Ἰσμήνη

Οὐχ ὥς γ'
τ' ἦν ἡρμοσμένα
ἐκείνῳ τῇδε.

Κρέων

Ἐγὼ στυγῶ κακὰς γυναῖκας
υἱέσι.

Αντιγόνη

ὦ φίλταθ' Αἴμον,
ὥς σ' ἀτιμάζει πατήρ.

ἡ μια τώρα δα αποδείχτηκε
ὅτι εἶναι ἀμυαλή
καὶ ἡ ἄλλη
ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τῆς γέννησής της.

Ἰσμήνη

Ναι βασιλιά, γιατί ποτέ
δε μένει σε όσους δυστυχούν,
ούτε η φρόνηση που έχουμε ἐμφυτη
ἀλλὰ φεύγει ἀπὸ τὴ θέση της.

Κρέοντας

Σ' εσένα λοιπόν η φρόνηση ἐφυγε ἀπὸ τὴ θέση της,
ἀπὸ τὴ στιγμή που προτίμησες
να κάνεις παράνομα ἔργα
μαζί με τους κακούς.

Ἰσμήνη

Και πῶς μπορῶ να ζήσω μόνῃ μου,
χωρὶς αὐτὴν ἐδῶ;

Κρέοντας

Ὅμως μὴ λες «αὐτὴ ἐδῶ»
γιατί δεν ὑπάρχει πια.

Ἰσμήνη

Θα σκοτώσεις λοιπόν τὴ μνηστή
τοῦ γιου σου;

Κρέοντας

Υπάρχουν κι αλλοῦ χωράφια
κατάλληλα για ὄργωμα.

Ἰσμήνη

Ὅμως ο γάμος με ἄλλη
δε θα εἶναι τόσο ταιριαστός
ὅσο μεταξύ ἐκείνου κι αὐτῆς.

Κρέοντας

Εγὼ μισῶ τις κακές γυναῖκες
για τους γιους μου.

Αντιγόνη

Πολυαγαπημένε Αἴμονα,
πόσο σ' ἐξευτελίζει ο πατέρας σου.

Κρέων

Ἄγαν γε λυπεῖς
καὶ σὺ καὶ τὸ σὸν λέχος.

Χορός

Ἦ γὰρ στερήσεις τὸν σαυτοῦ γόνον
τῆσδε;

Κρέων

Ἄιδης ἐμοὶ
ὁ παύσων τούσδε τοὺς γάμους.

Χορός

Δεδογμέν',
ὥς ἔοικε,
τὴνδε κατθανεῖν.

Κρέων

Καὶ σοί γε
κάμοι.
μὴ τριβὰς ἔτ',
ἀλλὰ νιν κομίζετ' εἴσω,
δμῶες·
ἐκδέτους δε χορῇ
γυναῖκας εἶναι τάσδε
μηδ' ἀνειμένας.
Χοὶ θρασεῖς γὰρ τοὶ φεύγουσι,
ὅταν εἰσορῶσι ἤδη τὸν Ἄιδην
πέλας τοῦ βίου.

Κρέοντας

Πολύ στ' ἀλήθεια με σκοτίζεις
κι ἐσύ κι ὁ γάμος σου.

Χορός

Αλήθεια θα χωρίσεις το σπλάχνο σου
ἀπ' αὐτὴν ἐδῶ;

Κρέοντας

Ὁ Ἄδης εἶναι ἐκεῖνος που για μένα
θα διαλύσει αὐτὸν ἐδῶ τον γάμο.

Χορός

Ἔχει αποφασιστεῖ,
ὅπως φαίνεται,
να πεθάνει αὐτὴ ἐδῶ.

Κρέοντας

Και ἀπὸ 'σενα βέβαια
καὶ ἀπὸ 'μένα ἔχει αποφασιστεῖ.
Μη χρονοτριβεῖτε πλέον,
ἀλλὰ πηγαίνετε τις μέσα,
δούλοι·
δεμένες πρέπει
να εἶναι αὐτές ἐδῶ οἱ γυναῖκες
καὶ ὄχι ἐλεύθερες.
Γιατί καὶ οἱ τολμηροὶ ζητοῦν βέβαια να ξεφύγουν,
ὅταν βλέπουν πια τὸν Ἄδη
κοντὰ στη ζωὴ τους.

Αρχαίο θέατρο της Δωδώνης, Ἠπείρος, Φωτογραφία ἀπὸ τα μέσα τοῦ 20^{ου} αἰώνα.

Στίχοι 635 – 780

Μεταγραμμένο Κείμενο

Αΐμων

Πάτερ, σός εἰμί·
καὶ σύ μοι ἀπορθοῖς
ἔχων γνώμας χρηστὰς,
αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.
ἐμοὶ γὰρ
οὐδεὶς ἀξιῴσεται γάμος μείζων
φέρεσθαι
σοῦ
καλῶς ἡγουμένου.

Κρέων

Οὕτω γάρ, ὦ παῖ, χρή διὰ στέρνων ἔχειν,
ἐστάναι πάντ' ὅπισθεν
γνώμης πατρῶας.
Τούτου γὰρ οὐνεκ'
ἄνδρες εὐχονται
γονὰς κατηκόους φύσαντες
ἐν δόμοις ἔχειν,
ὥς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται
κακοῖς
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν
ἐξ ἴσου πατρί.
Ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιλύει τέκνα,
τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο φῦσαι
πλήν αὐτῷ πόνους,
πολὺν γέλων δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν;
Μὴ νύν ποτ', ὦ παῖ,
τὰς φρένας γ' ἐκβάλης
ὕφ' ἡδονῆς
γυναικὸς οὐνεκ',
εἰδῶς
ὅτι τοῦτο γίγνεται
ψυχρὸν παραγκάλισμα,
γυνὴ κακὴ ξύνευνος
ἐν δόμοις.
Τί γὰρ
γένοιτ' ἂν μείζον ἔλκος
ἢ φίλος κακός;
Ἀλλὰ πτύσας
ὥσεί τε δυσμενῇ
μέθες τὴν παιῖδα τήνδε

Νεοελληνική μετάφραση

Αἰμόνας

Πατέρα, εἰμαι δικός σου
κι ἐσύ με καθοδηγεῖς σωστά
έχοντας σωστές σκέψεις,
τις οποίες ἐγώ βέβαια θα ακολουθήσω.
Γιατί ἐγώ
κανένα γάμο δεν θα θεωρήσω τόσο σπουδαίο,
ὥστε να τον βάλω
πάνω ἀπὸ τη δική σου
συνετὴ καθοδήγηση.

Κρέοντας

Έτσι, παιδί μου, βέβαια πρέπει να σκέφτεσαι,
να ακολουθεῖς δηλαδή σε ὅλα
την πατρικὴ συμβουλή.
Γιατί γι' αὐτό
οἱ ἄνθρωποι εὐχονται να ἀποκτήσουν
υπάκουα παιδιά
και να τα ἔχουν στα σπίτια τους,
για να ἐκδικούνται τους ἐχθρούς
με συμφορές
και να τιμούν τον φίλο,
ὅπως ἀκριβῶς ο πατέρας.
Ὅποιος ὅμως γεννάει παιδιά ἀχρηστα,
τι ἄλλο θα ἔλεγες πὼς γέννησε αὐτός
παρὰ βάσανα για τον εαυτό του
και πολύ γέλιο για τους ἐχθρούς;
Ποτέ λοιπόν, παιδί μου,
να μην ἀλλάξεις τις τωρινές σου σκέψεις
ἀπὸ ἔρωτα
για μια γυναίκα,
γνωρίζοντας
ὅτι αὐτό γίνεται
παγερό ἀγκάλιασμα,
ὅταν δηλαδή μια γυναίκα εἶναι κακὴ σύζυγος
στο σπίτι.
Γιατί τι
μπορεῖ να γίνει μεγαλύτερη πληγὴ
ἀπὸ τον κακὸ φίλο;
Περιφρονώντας την λοιπόν
σα να ἦταν ἐχθρός σου,
ἀφήσε αὐτὴν την κόρη

νυμφεύειν τινί ἐν Αἰδου.
Ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν εἶλον ἐμφανῶς ἐγὼ
μόνην ἐκ πάσης πόλεως
ἀπιστήσασαν,
ψευδῇ γ' ἐμαυτὸν οὐ καταστήσω
πόλει,
ἀλλὰ κτενῶ.
Πρὸς ταῦτ' ἐφυμνείτω Δία
ζύναιμον.

στον Ἄδη νὰ παντρευτεῖ.
Γιατί ἐγὼ αὐτὴν τὴν ἐπίασα ἐπ' αὐτοφώρῳ,
μόνη ἀπ' ὅλους τοὺς πολίτες
νὰ παραβαίνει τὴ διαταγὴ μου
καὶ δε θα βγῶ ψεύτης
μπροστὰ σε ὅλους τοὺς πολίτες
ἀλλὰ θα τὴν θανατώσω.
Γι' αὐτὰ ας επικαλεῖται τὸν Δία,
τὸν προστάτη τῆς συγγένειας.

*Κρέοντας καὶ Αἴμονα (Θάνος Κωτσόπουλος & Νίκος Καζής),
Εθνικὸ Θέατρο, Επίδανρος, Ιούνιος 1956.*

εἰ γὰρ δὴ
τά γ' ἐγγενῇ φύσει θρέψω
ἄκοσμα,
κάρτα
τοὺς ἔξω γένους.
Ὅστις γὰρ
ἐν τοῖς οἰκείοισιν
ἔστ' ἀνὴρ χρηστός,
φανεῖται κὰν πόλει δίκαιος ὢν.
Ὅστις δ' ὑπερβὰς

Γιατί ἀν βέβαια
τοὺς φυσικοὺς μου συγγενεῖς ἀναθρέψω (έτσι)
ὥστε νὰ εἶναι ἀπειθαρχοί,
θα ἀνέχομαι πολὺ πιο ἀπειθαρχοὺς
τοὺς ξένους.
Γιατί ὅποιος
παρουσιάζεται στους δικούς του
ἄνθρωπος χρηστός,
θα φανεῖ καὶ στους πολίτες ὅτι εἶναι δίκαιος.
Ἀν ὅμως κάποιος αυθαιρετώντας

ἢ νόμους βιάζεται
ἢ νοεῖ τοῦπιτάσσειν
τοῖς κρατύνουσιν,
οὐκ ἔστ'
τοῦτον τυχεῖν ἐπαίνου ἐξ ἐμοῦ.
Ἄλλ' ὃν πόλις στήσσει
τοῦδε χρὴ κλύειν
καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τὰναντία.
Καὶ ἐγὼ ἂν θαρσοίην
τοῦτον τὸν ἄνδρα θέλειν
καλῶς μὲν ἄρχειν,
εὖ δ' ἂν ἄρχεσθαι,
δορός τ' ἂν ἐν χειμῶνι
προστεταγμένον
μένειν δίκαιον
κάγαθὸν παραστάτην.
Ἀναρχίας δὲ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν·
αὕτη πόλεις ὄλλουσιν,
ἥδ' ἀναστάτους οἴκους τίθησιν,
ἥδε συμμάχου δορὸς
τροπὰς καταρρήγνυσι.
Ἡ πειθαρχία σώζει τὰ πολλὰ σώματα
τῶν δ' ὀρθουμένων.
Οὕτως ἀμυντέ' ἐστὶ
τοῖς κοσμουμένοις,
κοῦτοι οὐδαμῶς
ἤσσητέα
γυναικὸς·
κρεῖσσον γάρ,
εἵπερ δεῖ,
πρὸς ἄνδρὸς ἐκπεσεῖν,
κοῦκ ἂν καλοίμεθα
ἥσσονες γυναικῶν.

Χορός

Ἥμῖν μὲν,
εἰ μὴ τῷ χρόνῳ
κεκλέμμεθα,
δοκεῖς λέγειν φρονούντως
ὧν λέγεις πέρι.

Αἵμων

Πάτερ,
θεοὶ φύουσιν ἀνθρώποις φρένας,
πάντων ὑπέρτατον
ὅσ' ἐστὶ χρημάτων·

ἢ παραβιάζοντας τοὺς νόμους
ἢ σχεδιάζει να δίνει διαταγές
σ' αὐτοὺς που κυβερνοῦν,
δεν εἶναι δυνατό
αὐτὸς να επαινεθεῖ ἀπὸ μένα.
Ἀλλὰ ὅποιον ἐκλέξει ἡ πόλη ἄρχοντα,
αὐτὸν πρέπει να τον υπακούουν ὅλοι
καὶ στα μικρὰ καὶ στα δίκαια καὶ στα ἀντίθετά τους.
Κι ἐγὼ θα μπορούσα να πιστέψω
ὅτι ἓνας τέτοιος ἄνδρας θα εἶχε τη θέληση
καὶ να κυβερνᾷ καλὰ
καὶ να κυβερνιέται
καὶ ὅτι στη θύελλα τῆς μάχης
εἰάν εἶχε παραταχθεῖ,
θα ἔμενε πιστός
καὶ γενναῖος σύντροφος.
Δεν ὑπάρχει μεγαλύτερο κακὸ ἀπὸ τὴν ἀναρχία·
αὕτη καταστρέφει πόλεις,
αὕτη ἀναστατώνει σπίτια,
αὕτη κάνει να σπάσει ἡ παράταξη
καὶ να τραπεί σε ἀτακτη φυγὴ ὁ στρατός.
Ἡ πειθαρχία ὅμως σώζει τοὺς πολλοὺς
ἀπὸ αὐτοὺς που μένουν σταθερὰ στη θέση τους.
Ἔτσι πρέπει να υπερασπίζεται
κανεῖς τοὺς νόμους
καὶ με κανέναν τρόπο
δεν πρέπει να νικιέται ἓνας ἄντρας
ἀπὸ μια γυναῖκα·
γιατί εἶναι προτιμότερο,
αν βέβαια πρέπει,
να χάσουμε τὴν ἐξουσία ἀπὸ ἓναν ἄντρα
καὶ ἔτσι δε θα μας πουν
κατώτερους τῶν γυναικῶν.

Χορός

Σε εμάς τουλάχιστον,
αν ἀπὸ τα γηρατειά
δεν ἔχουμε χάσει το νου μας,
φαίνεται ὅτι μιλάς σωστά
για αὐτὰ που λες.

Αἵμονας

Πατέρα,
οἱ θεοὶ προικίζουν τοὺς ἀνθρώπους με φρόνηση,
το πιο πολῦτιμο
ἀπ' ὅλα τα πράγματα·

ἐγὼ δ' ὅπως σὺ μὴ λέγεις ὀρθῶς τάδε,
οὐτ' ἂν δυναίμην
μήτ' ἐπισταίμην λέγειν·
γένοιτο μεντὰν
χάτέρω
καλῶς ἔχον.
Πέφυκα δ' οὖν
προσκοπεῖν σοῦ
πάντα ὅσα λέγει τις ἢ πράσσει τις
ἢ ἔχει ψέγειν·
τὸ γὰρ σὸν ὄμμα δεινὸν,
ἀνδρὶ δημότῃ
λόγοις τοιούτοις,
οἷς σὺ μὴ τέρψει κλύων.
Ἔμοι δ'
ὑπὸ σκότου
ἔστι ἀκούειν τάδε,
οἷ' ὀδύρεται πόλις τὴν παῖδα ταύτην,
ὥς ἀναξιωτάτῃ φθίνει
κάκιστα πασῶν γυναικῶν
ἀπ' ἔργων εὐκλεεστάτων·

Κι ἐγὼ ὅτι ἐσύ δε λες σωστά αυτά εδώ
οὔτε θα μπορούσα (να το πω)
και μακάρι να μην μάθω να το λέω·
θα μπορούσε όμως
και κάποιος άλλος
να έχει κάποια σωστή σκέψη.
Ὅπως και να 'ναι από τη φύση μου ἔχω χρέος
να προσέχω από πριν για σενα
όλα ὅσα κανείς λέει ἢ κάνει
ἢ μπορεί να σου κατηγορεῖ.
γιατί το βλέμμα σου προκαλεῖ φόβο
στον απλό πολίτη
και δεν του επιτρέπει (να πει) τέτοια λόγια,
που ἐσύ θα ευχαριστηθεῖς ἀκούγοντάς τα.
Εγὼ όμως
ἐξαιτίας της ἀσημης θέσης μου
μπορῶ να τα ἀκούω αυτά
πόσο δηλαδή η πόλη θρηνεῖ την κόρη αυτή
λέγοντας πόσο ατιμωτικά πεθαίνει,
σα να ἦταν η χειρότερη ἀπ' ὅλες τις γυναῖκες,
για μια τόσο ἐνδοξη πράξη·

Αντιγόνη (Αννα Συνοδινού), Εθνικό Θέατρο, Επίδαυρος, Ιούνιος 1956.

ἥτις τὸν αὐτῆς αὐτάδελφον
ἐν φοναῖς πεπτῶτ' ἄθραπτον
μήτ' εἶασ' ὀλέσθαι
ὑπ' ὠμηστῶν κυνῶν

γιατί αυτή τον αδερφό της,
πесμένο μέσα στο αίμα ἀταφο,
δεν ἄφησε να κατασπαραχθεῖ
οὔτε ἀπὸ ἀγρία σκυλιά

μήθ' ὑπὸ τινος οἰωνῶν·
οὐχ ἦδε ἀξία
χρυσῆς τιμῆς λαχεῖν;
τοιᾶδ' ἐρεμνὴ φάτις
σῖγ' ἐπέρχεται.
Ἔμοι δέ, πάτερ,
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον
σοῦ πρᾶσσοντος εὐτυχῶς·
τί γὰρ ἄγαλμα μεῖζον τέκνοις
εὐκλείας θάλλοντος πατρός,
ἢ τί πατρὶ
πρὸς παίδων;
Μὴ νυν ἔν ἦθος μοῦνον ἐν σαυτῷ φόρει,
τοῦτ' ὀρθῶς ἔχειν
ὥς φῆς σύ,
κούδεν ἄλλο·
ὅστις γὰρ αὐτὸς μόνος δοκεῖ
ἢ φρονεῖν,
ἢ γλώσσαν,
ἢ ψυχὴν ἔχειν
ἦν οὐκ ἄλλος,
οὔτοι διαπτυχθέντες
ᾤφθησαν κενοί.
Ἄλλ' οὐδὲν αἰσχρὸν ἄνδρα,
κεῖ τις ἢ σοφός,
τὸ μανθάνειν πολλὰ
καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν.
Ὅρᾳ παρὰ ρεῖθροισι χειμάρροισι
ὅσα δένδρων ὑπέικει,
ὥς ἐκσῶζεται κλῶνας,
τὰ δ' ἀντιτείνοντ'
αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.
αὕτως δὲ ὅστις
ἐγκρατὴ πόδα ναὸς τείνας
ὑπέικει μηδέν,
στρέψας
ναυτίλλεται τὸ λοιπὸν
ὑπτίοις σέλμασιν κάτω.
Ἄλλ' εἶκε θυμῷ
καὶ μετὰστασιν δίδου.
Γνώμη γὰρ εἴ τις πρόσεστι
κάπ' ἐμοῦ νεωτέρου (ὄντος),
φήμ' ἔγωγε πρεσβεύειν πολὺ
φῦναι τὸν ἄνδρα
πάντ' ἐπιστήμης πλέων·
εἰ δ' οὔν,
φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτη ῥέπειν,

οὔτε ἀπὸ κάποιου ὄρνιο·
δεν της αξίζει
να λάχει μια τέτοια χρυσή τιμή;
Τέτοια σκοτεινὴ φήμη
κυκλοφορεῖ σιωπηρὰ.
Για μένα ὅμως, πατέρα,
δεν υπάρχει κανένα πολυτιμότερο ἀπόκτημα
ἀπὸ τη δική σου ευτυχία·
γιατί ποια χαρὰ εἶναι μεγαλύτερη για τα παιδιά
ἀπὸ τη δόξα του ευτυχισμένου πατέρα
ἢ για τον πατέρα
ἀπὸ (τη δόξα) των παιδιῶν του;
Μην ἔχεις λοιπὸν μόνο ἓναν τρόπο σκέψης,
ὅτι δηλαδή εἶναι σωστό
μόνο αὐτό που λες ἐσύ
καὶ τίποτα ἄλλο·
γιατί ὅσοι νομίζουν ὅτι μόνο αὐτοὶ
σκέφτονται σωστά
ἢ ὅτι ἔχουν γλώσσα
ἢ ψυχὴ
που δεν ἔχει ἄλλος,
αὐτοὶ ὅταν ανοιχτοῦν καὶ εξεταστοῦν σε βάθος
φαίνονται ὅτι εἶναι ἄδειοι.
Ἀλλὰ δεν εἶναι καθόλου ντροπὴ για ἓναν ἄνθρωπο,
καὶ ἀν ἀκόμη κάποιος εἶναι σοφός,
να μαθαίνει πολλὰ
καὶ νὰ μὴν παρατραβᾷ το σκοινί.
Βλέπεις κοντὰ στο ὁρμητικὸ ρεῦμα
ὅσα δέντρα υποχωροῦν
πῶς διασώζουν τα κλαδιὰ τους
ἐνῶ ὅσα ἀντιστέκονται
καταστρέφονται σύρριζα.
Επίσης ὅποιος
τεντώνει πολὺ τα πανιά του πλοίου
καὶ δεν τα χαλαρώνει καθόλου στον ἄνεμο,
ἀφοῦ ἀναποδογυρίσει το πλοῖο
ταξιδεύει στη συνέχεια
με ἀνεστραμμένο το κατάστρωμα.
Ἀλλὰ δώσε τόπο στην οργή
καὶ ἄλλαξε γνώμη.
Κι ἀν μπορῶ κι ἐγὼ νὰ προσθέσω κάποια γνώμη,
παρότι νεότερος,
λέω βέβαια ὅτι το καλύτερο εἶναι
νὰ γεννιέται κανεὶς
πάνσοφος.
Ἀλλιῶς,
γιατί συνήθως δε συμβαίνει ἔτσι,

καλὸν τὸ μανθάνειν
καὶ τῶν λεγόντων εὖ.

Χορός

Ἄναξ, εἴ τι καίριον λέγει,
σέ τ' εἰκός μαθεῖν,
σέ τ' αὖ τοῦδ'
Διπλῇ γὰρ
εὖ εἴρηται.

Κρέων

Οἱ τηλικοῖδε
καὶ διδαξόμεσθα δὴ
φρονεῖν
ὕπ' ἀνδρὸς τηλικοῦδε τὴν φύσιν;

Αἴμων

Μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον·
εἰ δ' ἐγὼ νέος,
οὐ χρὴ σκοπεῖν μᾶλλον
τὸν χρόνον ἢ τὰργα σκοπεῖν.

Κρέων

Ἔργον γάρ ἐστι
σέβειν τοὺς ἀκοσμοῦντας;

καλὸ εἶναι καὶ νὰ μαθαίνει κανεῖς
ἀπ' ὅσους μιλούν ορθά.

Χορός

Βασιλιά, ἀν λέει κάτι εὐστοχο,
εἶναι λογικὸ νὰ τ' ἀκούσεις,
κι ἐσύ πάλι ν' ἀκούσεις αὐτόν ἐδῶ·
γιατί καὶ ἀπὸ τοὺς δύο
έχουν εἰπωθεῖ σωστά λόγια.

Κρέοντας

Εμεῖς σε αὐτὴν τὴν ηλικία
θα διδαχτοῦμε λοιπόν
νὰ σκεφτόμαστε ορθά
ἀπὸ ἓναν ἄντρα τόσο νέο στα χρόνια;

Αἴμονας

Νὰ μὴ διδαχτεῖς τίποτε ἀδικο·
παρόλο που ἐγὼ εἶμαι νέος,
δεν πρέπει νὰ κοιτάζεις περισσότερο
τὴν ηλικία παρὰ τὶς πράξεις μου.

Κρέοντας

Εἶναι λοιπὸν καλὴ πράξη
νὰ τιμᾷ κανεῖς ὅσους παρανομοῦν;

Κρέοντας καὶ Κορυφαῖος τοῦ Χοροῦ (Μάνος Κατράκης & Θεόδωρος Βορίδης).
Απὸ τὴν κινηματογραφικὴ «Αντιγόνη», σε σκηνοθεσία τοῦ Γιώργου Τζαβέλλα, 1961.

Αἴμων

Οὐδ' ἂν κελεύσαιμι
εὐσεβεῖν εἰς τοὺς κακοὺς.

Κρέων

Οὐχ ἦδε γὰρ
ἐπιίληπται τοιαῦδε νόσῳ;

Αἴμων

Ὅμοπτολις λεῶς
τῆσδε Θήβης
οὐ φησι.

Κρέων

Πόλις γὰρ ἡμῖν ἐρεῖ
ἀμὲ χρὴ τάσσειν;

Αἴμων

Ὅρᾱς
ὥς εἴρηκας τόδ'
ὥς ἄγαν νέος;

Κρέων

Ἄλλῳ γὰρ
ἢ μοι
χρὴ με ἄρχειν τῆσδε χθονός;

Αἴμων

Πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ'
ἥτις ἀνδρός ἑνός.

Κρέων

Οὐ νομίζεται ἡ πόλις τοῦ κρατοῦντος;

Αἴμων

Καλῶς γ' ἂν σὺ μόνος
ἄρχοις ἐρήμης γῆς.

Κρέων

Ὅδ', ὥς ἔοικε,
συμμαχεῖ τῇ γυναικί.

Αἴμων

Εἵπερ γυνὴ σύ·
σοῦ γὰρ οὐδ' προκίδομαι.

Αἴμονας

Ούτε και να συμβούλευα δε θα μπορούσα
κανέναν να τιμὰ τους κακοὺς.

Κρέοντας

Αυτὴ ἐδῶ λοιπόν
δεν ἔχει προσβληθεῖ ἀπὸ μιᾶ τέτοια ἀσθένεια;

Αἴμονας

Ὅλοι αυτοὶ ἐδῶ οἱ πολῖτες
τῆς Θήβας
δε συμφωνοῦν.

Κρέοντας

Οἱ πολῖτες λοιπόν θα μας πουν
ὅσα πρέπει ἐγὼ να διατάζω;

Αἴμονας

Βλέπεις
πὼς ἔχεις πει αὐτὰ ἐδῶ τα λόγια
σαν ἓνα μωρό;

Κρέοντας

Για κάποιου ἄλλου το λογαριασμό
ἢ για δικό μου
πρέπει ἐγὼ να κυβερνῶ τούτην ἐδῶ τὴν πόλη;

Αἴμονας

Δεν υπάρχει ωστόσο πόλη
που να ἀνήκει σε ἓναν ἄντρα.

Κρέοντας

Ἡ πόλη δεν ἀνήκει στον ἀρχοντὰ τῆς;

Αἴμονας

Ὡραία! Ἀν βέβαια ἐσύ μόνος σου
διοικεῖς μιὰ ἐρημὴ πόλη.

Κρέοντας

Αὐτός ἐδῶ, ὅπως φαίνεται
εἶναι σύμμαχος τῆς γυναικάς.

Αἴμονας

Ἀν βέβαια ἐσύ εἶσαι γυναίκα·
γιατὶ πράγματι για σένα ενδιαφέρομαι.

Κρέων

Ὡ παγκάκιστε,
ἰὼν διὰ δίκης πατρί;

Αἴμων

Ὅρῳ γὰρ σ'
ἐξαμαρτάνοντα οὐ δίκαια.

Κρέων

Ἀμαρτάνω γὰρ σέβων τὰς ἐμὰς ἀρχάς;

Αἴμων

Οὐ γὰρ σέβεις
πατῶν γε τὰς τιμὰς θεῶν.

Κρέοντας

Ἀθλίε (ενδιαφέρεσαι για μένα),
ἐνῶ ἐρχεσαι να αντιδικήσεις με τον πατέρα σου;

Αἴμονας

Ναι, γιατί σε βλέπω
να μην παίρνεις δίκαιες αποφάσεις.

Κρέοντας

Σφάλλω λοιπόν τιμώντας την εξουσία μου;

Αἴμονας

Δεν την τιμᾷς
καταπατώντας τα δίκαια των θεῶν.

*Το Θέατρο της Επιδαύρου.
Φωτογραφία από τα μέσα
του 20^{ου} αιώνα.*

Κρέων

Ὡ μιὰρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον.

Αἴμων

Οὐ τὰν ἔλοις ἐμέ
ἦσσω γε τῶν αἰσχυρῶν.

Κρέων

Ὅ γοῦν ὅδε λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης.

Αἴμων

Καὶ σοῦ γε κάμοῦ,
καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.

Κρέων

Οὐκ ἔσθ' ὥς γαμεῖς
ποτε ταύτην ἔτι ζῶσαν.

Κρέοντας

Αχρεῖο πλάσμα και δούλε μια γυναίκας!

Αἴμονας

Δεν μπορείς όμως να με πιάσεις
να υποκύπτω σε αισχυρές πράξεις.

Κρέοντας

Τα λόγια σου βέβαια τα λες για χάρη της.

Αἴμονας

Ενδιαφέρομαι και για σένα και για μένα
και για τους θεούς του κάτω κόσμου.

Κρέοντας

Με κανέναν τρόπο δε θα την παντρευτείς
αυτήν ποτέ σου ζωντανή.

Αἴμων

Ἦ δ' οὖν θανεῖται
καὶ θανοῦσ'
ὀλεῖ τινα.

Κρέων

Ἦ ᾧδ' ἐπεξέρχει θρασύς
κἀπαπειλῶν;

Αἴμων

Τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ λέγειν
πρὸς κενὰς γνώμας;

Κρέων

Κλαίων φρενώσεις,
ὦν αὐτὸς κενὸς φρενῶν.

Αἴμων

Εἰ μὴ πατὴρ ἦσθ',
εἶπον ἄν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν.

Κρέων

Γυναικὸς ὦν δούλευμα
μὴ κῶτιλλέ με.

Αἴμων

Βούλει λέγειν τι
καὶ λέγων μὴδὲν κλύειν;

Κρέων

Ἄληθες; ἄλλ' οὐ τόνδ' Ὀλυμπον,
ἴσθ' ὅτι δεννάσεις ἐμέ χαίρων
ἐπὶ ψόγοισι.
Ἄγαγε τὸ μῖσος
ὥς θνήσκη κατ' ὄμματ' αὐτίκα
παρόντι πλησίά τῳ νυμφίῳ.

Αἴμων

Οὐ δῆτ' ἔμοιγε,
οὔθ' ἤδ' ὀλεῖται πλησία,
τοῦτο μὴ δόξης ποτέ,
σύ τ' οὐδαμὰ τοῦμὸν προσόψει
κρᾶτ' ἐν ὀφθαλμοῖς ὀρῶν,
ὥς μαίνῃ
ξυνὼν τῶν φίλων
τοῖς θέλουσι.

Αἴμονας

Αὐτὴ λοιπόν θα πεθάνει
καὶ με το θάνατό της
θα σκοτώσει καὶ κάποιον ἄλλο.

Κρέοντας

Αλήθεια ἐρχεσαι με τόσο θράσος ἐναντίον μου
καὶ με ἀπειλεῖς ἀπὸ πάντων;

Αἴμονας

Καὶ τι ἀπειλὴ εἶναι νὰ μιλά κανεῖς
ἀπέναντι σε ἀνόητες γνώμες;

Κρέοντας

Με τὰ κλάματα θὰ μου βάλεις μυαλό,
ἀν καὶ ὁ ἴδιος εἶσαι ἀμυαλός.

Αἴμονας

Ἀν δὲν ἦσουν πατέρα μου,
θὰ σου ἔλεγα ὅτι ἐσύ δε στέκεις καλά.

Κρέοντας

Εσύ που εἶσαι δούλος μιᾶς γυναίκα
μὴ με κολακεύεις με πολυλογίες.

Αἴμονας

Θέλεις μόνο νὰ μιλάς
καὶ μιλώντας νὰ μὴν ἀκούς κανέναν;

Κρέοντας

Αλήθεια; Μὰ τον ἴδιο τον Ὀλυμπο,
νὰ ξέρεις ὅτι δε θὰ με βρίζεις ἄλλο πια ἀτιμώρητος
εκτοξεύοντας κατηγορίες.
Φέρε μου ἐδῶ τὴ μισητὴ γυναίκα,
γὰ νὰ πεθάνει μπροστά στα μάτια μου
κοντὰ καὶ παρουσίᾳ του μνηστήρα της.

Αἴμονας

Ὅχι βέβαια,
δε θὰ πεθάνει κοντὰ μου τουλάχιστον,
αὐτό οὔτε πού νὰ το φανταστεῖς ποτέ·
κι ἐσύ ποτέ πια δε θὰ με δεις
μπροστά στα μάτια σου,
γὰ νὰ δείχνεις πλέον τὴν τρέλα σου
σε ὅσους ἀπὸ τοὺς φίλους σου
μποροῦν νὰ τὴν ἀνέχονται.

Χορός

Ἀνήρ, ἄναξ, βέβηκεν
ταχύς ἐξ ὀργῆς·
νοῦς δὲ τηλικούτος
ἀλγήσας ἐστὶ βαρύς.

Κρέων

Δράτω,
φρονεῖτω μεῖζον
ἢ κατ' ἄνδρ' ἰών·
τῷ δ' οὖν κόρα τῷδ'
οὐκ ἀπαλλάξει μόρου.

Χορός

Καὶ ἄμφω γὰρ αὐτῷ καὶ
κατακτεῖναι νοεῖς;

Κρέων

Οὐ τὴν γε μὴ θιγοῦσαν·
εὖ γὰρ οὖν λέγεις.

Χορός

Καὶ ποίῳ δὲ μόρῳ
βουλευεῖ σφε κτανεῖν;

Κρέων

Ἄγων
ἔνθ' ἂν ἦ
ἔρημος στίβος βροτῶν
κρύψω ζῶσαν
ἐν κατώρυχι πετρώδει,
προθεῖς μόνον τοσοῦτον φορβῆς
ὥς ἄγος,
ὅπως πόλις πᾶσ' ὑπεκφύγῃ μῖασμα.
Κάκεϊ τὸν Ἄιδην αἰτουμένη,
ὄν μόνον σέβει θεῶν,
τεύξεται που τὸ μὴ θανεῖν,
ἦ γοῦν ἀλλὰ τηνικαῦθ'
γνώσεται
ὅτι πόνος περισσός ἐστι σέβειν
τὰν Ἄιδου.

Χορός

Ο ἄντρας, βασιλιά, ἐφυγε
βιαστικός ἀπὸ τὴν ὀργή του·
καὶ ἡ ψυχὴ ενός τόσο νέου ἀνθρώπου,
ἀν πονέσει, εἶναι βαριά.

Κρέοντας

Ἄς πάει νὰ ἐφαρμόσει τὰ σχέδια του,
καὶ ἄς περηφανεύεται περισσότερο
ἀπ' ὅ,τι ταιριάζει σὲ ἀνθρώπο·
αὐτές τις δύο νέες ὁμῶς
δε θὰ τις ἀπαλλάξει ἀπὸ το θάνατο.

Χορός

Καὶ τις δύο αὐτές, ἀλήθεια,
σκέφτεσαι νὰ τις σκοτώσεις;

Κρέοντας

Ὅχι βέβαια αὐτὴν που δὲν ἀγγίξε το νεκρό·
πράγματι, καλὰ λες.

Χορός

Καὶ με ποῖον τρόπο
σκέφτεσαι νὰ τη σκοτώσεις;

Κρέοντας

Ἀφοῦ τὴν οδηγήσω
ἐκεῖ που
υπάρχει δρόμος ἀπάτητος ἀπὸ ἀνθρώπους,
θὰ τὴ θάψω ζωντανή
σὲ υπόγειο θολωτό τάφο
ἀφήνοντάς μπροστά της τόση τροφή
ἴσα ἴσα μόνο,
γὰ νὰ γλιτώσει ἀπὸ τὸ μῖασμα ολόκληρη ἡ πόλη.
Καὶ ἐκεῖ παρακαλώντας τὸν Ἄδη,
τὸν μόνον ἀπὸ τοὺς θεοὺς που σέβεται,
ἴσως νὰ γλιτώσει τὸ θάνατο,
ἢ ἔστω καὶ ἀργά
νὰ μάθει
ὅτι εἶναι μάταιος κόπος νὰ τιμὰ κανεῖς
ὅσους βρίσκονται στὸν Ἄδη (τοὺς νεκρούς).

